

ark.NBLF\Brannlovrev_høring_02

NORSK BRANNBEFALS LANDSFORBUND

Norwegian Association of Fire Officers

Member of Federation of the European Union Fire Officers Associations

Til
Kommunalkomiteén

Oslo 12. februar 2002.

ÅPEN HØRING om
OT.PRP. NR. 28 om "LOV OM VERN MOT BRANN, EKSPLOSJON OG ULYKKER
MED FARLIGE STOFFER, OG OM BRANNVESENETS REDNINGSOPPGAVER
(BRANN- OG EKSPLOSJONS- VERNLOVEN) og om endringer i
ARBEIDSMILJØLOVEN

Norsk brannbefals landsforbund (NBLF) er en landsdekkende interesseorganisasjon med ca 1100 medlemmer fra lederskiktet i brannvesnene, alt fra de største yrkesbrannvesener til de minste deltidsbrannvesener.

NBLF's hovedformål er å arbeide med brannfaglige spørsmål i et samfunnsmessig perspektiv. Forbundet har ingen fagforeningsmessige interesser. Således tør vi ubeskjeden hevd at NBLF er det viktigste og mest representative talerør for brannvesenet.

NBLF inngår i et organisert samarbeid med tilsvarende forbund i de andre nordiske land, og videre i den europeiske føderasjon av brannbefalsforbund, og sitter derfor inne med betydelig informasjon om brannvesenet og lovgivningen på området.

Følgende forhold i lovutkastet berøres i dette notatet:

- **Lovens tittel**
- **Forholdet til tilgrensende lovgivning – brannvesen/sivilforsvar**
- **Utførelse av oppgavene på brannvernområdet (§ 9)**
- **Brannsjefstillingen**
- **Nye oppgaver for brannvesenet (§ 11)**
- **Gebyr for lokalt tilsyn (§ 28)**
- **Nødrett i forhold til verneregler, under brann- og redningsaksjoner**

Vedlegg:

- Utdyping om brannsjefstillingen
- 2 brev/notater til "Websterutvalget" angående manglende unntaksbestemmelse i arbeidsmiljøloven

---

Brannsjef Guttorm Liebe
Skien brann- og feiervesen
Postboks 198, sentrum, N-3701 SKIEN
Tlf: - 47 - 35 59 34 10, Fax: - 47 - 35 52 01 70 e-mail: guttorm.liebe@skien.kommune.no

NBLF har følgende merknader til lovutkastet:

Lovens tittel

Tittelen synes unødvendig lang, - navngi den "Lov om brannvern mv."

Forholdet til tilgrensende lovgivning - brannvesen/sivilforsvar

NBLF mener det er riktig at brannvesenets rolle i krise- og krigssituasjoner reguleres av den nye loven, og ikke som hittil av sivilforsvarsloven. Lovrevisjonsutvalgets mandat burde ha vært utvidet for å vurdere å se brann-/eksplosjonsvernlovgivninga og sivilforsvarslovgivningen under ett.

Loven burde inneholde en samordning/sammenslåing av brannvesenet og sivilforsvaret.

Utførelse av oppgavene på brannvernområdet (§ 9)

Lovutkastet likestiller bortsetting av brannvernoppgavene til virksomhet/firma, med bortsetting til annen kommune. Det siste er velkjent fra de mange interkommunale ordninger, mens det første ikke har noen tradisjon her i landet.

Brannvernoppgavene lokalt – både administrasjon/forvaltning/ myndighetsutøvelse, forebyggende oppgaver, brann-/ulykkesberedskap med tilhørende aksjon – bør primært utføres av vedkommende kommune, eventuelt i samarbeid med andre kommuner.

Brannsjefstillingen (§§ 9, 12, 32)

NBLF er således sterkt uenig i at "brannsjef" fjernes som særlovstilling, og erstattes med en "leder av brannvesenet".

Etter lovutkastet vil det ikke lenger være én uhildet institusjon/myndighetsperson i hver kommune.

I merknadene til lovutkastets § 9 forutsettes det at "leder av brannvesenet" gis nødvendige fullmakter ved delegasjon. Lovutkastet gir imidlertid ingen plikt til slik delegasjon. Dersom slik delegasjon ikke skjer, vil kommunens øverste leders habilitet i forhold til både å være eier av kommunens bygninger og forvalter av sikkerhetslovgiving nødvendigvis medføre inhabilitet.

NBLF ber komitéen forhindre dette, og utdyper sine synspunkter nærmere i eget vedlegg.

Nye oppgaver for brannvesenet (§ 11)

I lovutkastet foreslås det at brannvesenet skal gjennomføre ulykkesforebyggende oppgaver også i forhold til tilstandsfarlige stoffer, transport av farlig gods på veg og jernbane og ”andre akutte ulykker”, noe som er positivt sett ut fra ideelle sikkerhetshensyn.

Men, dette er betenkelig så lenge brannvesnene på langt nær er à jour med de nåværende oppgaver på forebyggende område (brannsyn), fordi kommunene ikke sørger for tilstrekkelig personell.

Skal oppgavene først utvides, bør også **brannetterforskning** (sammen med politiet og det lokale eltilsyn) inngå, slik egen utredning som i disse dager sendes Jusdept. Foreslår.

Komiteen anbefales å ta selvstendig initiativ til dette.

Gebyr for lokalt tilsyn (§ 28)

NBLF er svært betenkt over at lovutkastet bereder grunnen for å innføre gebyr på lokalt tilsyn. Dette vil fort kunne endre den positive dialogen som i dag finnes mellom brannvesenet og eier-/brukersida.

Nødrett i forhold til verneregler, under brann- og redningsaksjoner (mangel i Arbeidsmiljøloven)

Brannmannskap, og i særdeleshet innsatslederen, står ofte overfor den situasjon at verneregler (arbeidsmiljølov mv) må brytes for å kunne redde liv, eller for å kunne gjennomføre en effektiv slokking. Et eksempel på dette er diskotekbrannen i Gøteborg i 1998. Det er uklart hvilke rettslige konsekvenser for den ansvarlige det kan innebære å bryte verneregler, selv der det foreligger god grunn (nødrett).

Dette lovutkastet burde avklare dette forholdet.

Da det ikke er skjedd anmodes Komiteén om å initiere arbeide for at slik endring gjøres i Arbeidsmiljøloven, hvorfor vedlagt tidligere utarbeidet notat om dette.

Med hilsen

Guttorm Liebe
Leder

VEDLEGG OM BRANNSJEFSTILLINGEN

Brannsjefstillingen – lovutkastets § 9 (se også §§ 12, 32)

I nå gjeldende brannvernlov og tilhørende forskrifter er brannvernmyndigheten presist plassert, hhv. sentralt og lokalt.

Etter lovutkastet vil det ikke lenger være en uhildet institusjon/myndighetsperson i hver kommune, noe man hittil har ansett som viktig for å nå nasjonale mål på brannvernområdet.

Rådmannens habilitet

I alle kommuner fungerer kommunens øverste administrative og politiske leder som eier av store brannobjekter (rådhus, skoler, sykehjem, ...). Når kommunen også skal forvalte sikkerhetslover / - forskrifter, vil habilitetsproblemene bli adskillig større dersom den administrative lederen fungerer både som eier og forvalter av disse lovene.

Dagens lovgivning skiller på disse, ved å kreve særskilt brannsjef. Lovutkastet fjerner dette skillet, noe som vil måtte medføre fare for inhabilitet og sammenblanding av roller overfor de bygninger som kommunen selv eier.

”Websterutvalget” var selvsagt klar over denne problemstilling og la inn i sitt lovforslag en bestemmelse om at DBE kunne føre direkte tilsyn med kommunale bygg. Regjeringen har med andre ord tatt ut dette og undervurderer faren for inhabilitet.

Plikt til å delegere er nødvendig

NBLF er således sterkt uenig i at ”brannsjef” fjernes som særlovsstilling, og erstattes med en ”leder av brannvesenet”.

Intensjonen i lovutkastet, slik det er formulert under merknadene til §9 på side 43, er at ”den nye lederen” skal få sin myndighet ved delegasjon fra kommunens administrasjonssjef. NBLF's hovedankepunkt her er at det ikke foreligger noen plikt til å delegere videre.

Direktoratets kontroll med vedkommende kommunes brannordning vil riktig nok kunne avsløre mangler/skjevheter mht. delegering, men DBE har neppe myndighet og makt til å påtvinge det kommunale selvstyre bestemte delegasjonsordninger.

Kvalifikasjoner

Det er vanskelig å tolke lovutkastet mht hvilke kvalifikasjoner ”den nye lederen” for brannvesenet skal ha. NBLF anser det som en bærende forutsetning at vedkommende i tilfelle må ha brannfaglige kvalifikasjoner som nå, og at funksjonen ikke uten videre skal kunne tillegges andre kommunale ledere.

Kan myndighetsutøvelsen "settes bort"

Når det gjelder bortsetting av brannvernoppgavene til virksomhet/firma, er det uklart om lovutkastet åpner for at det skal være anledning til å sette bort også "lederen av brannvesenet" (myndighetsutøvelse mv). Selve lovteksten (§9) synes å gi anledning til det, men i kommentardelen sies det at lederen skal inngå i det ordinære linjesystemet i kommunen, under administrasjonssjefen. Dette er gjentatt i departementets høringsbrev. NBLF går derfor ut fra at man har ment at "lederen av brannvesenet" skal være ansatt i kommunen, eventuelt i interkommunal ordning.

Redusert brannvern?

Temaet dreier seg ikke om framtida for brannsjefene som yrkesgruppe, men om hvilken status og hvilken gjennomslagskraft brannverninteressene skal ha lokalt.

Dersom "brannsjef" fjernes som særlovsstilling, og erstattes med "leder av brannvesenet", med de uklarheter dette innebærer, vil kommunenes satsing på brannvesenet sannsynligvis bli ytterligere nedprioritert. Og det vil bli enda større ulikheter fra kommune til kommune.

Skulle den nye loven i tillegg åpne for å sette bort "lederen av brannvesenet" til virksomhet/firma, vil løsninga av brannvernoppgavene i stor grad bli overlatt til markedsmekanismene. Dette kan ikke være i samsvar med den offisielle brannvernpolitikk vi har hatt i Norge gjennom det siste ti-året, som det har vært stor enighet om!

--